

Sygn. akt VI A Ca 278/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Urszula Wiercińska

Sędzia SA – Małgorzata Manowska

Sędzia SO del. – Magdalena Sajur-Kordula (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Katarzyna Kędzierska

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2013r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

z udziałem zainteresowanego (...) GmbH w I.

o zawarciu umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 26 lipca 2012 r., sygn. akt XVII AmE 185/10

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że:

- 1. uchyla decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 26 sierpnia 2010r. nr (...),*
- 2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) Sp. z o.o. w P. kwotę 477 (czterysta siedemdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w sprawie,*
- 3. przejmuje na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie poniesione w sprawie wydatki z tytułu tłumaczeń,*

II. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) Sp. z o.o. w P. kwotę 370 (trzysta siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI A Ca 278/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 sierpnia 2010 roku Nr (...) pozwany - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, po rozpatrzeniu wniosku (...) z siedzibą w I., z dnia 08 kwietnia 2010r. o rozstrzygnięcie w trybie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne sporu z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., dotyczącego ustalenia treści umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej (...),

orzekł zawarcie pomiędzy (...) z siedzibą w I. a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. umowy o przyłączenie (...) do sieci elektroenergetycznej (...) Sp. z o.o., stanowiącej załącznik do decyzji.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył (...) sp. z o.o. w P..

Wyrokiem z dnia 26 lipca 2012r. Sąd Okręgowy w Warszawie- Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie (...) sp. z o.o. w P., zasądził od (...) sp. z o.o. w P. na rzecz (...) kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, polecił pobranie Kasie Sądu Okręgowego w Warszawie od (...) sp. z o.o. w P. kwoty 6.474,72 zł na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Warszawie tytułem wydatków.

Sąd Okręgowy oparł swe rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych:

Powód - (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. wykonuje zadania operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego. Zainteresowany - (...) GmbH, nie posiadając koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej, ubiegał się o przyłączenie do sieci powoda (...) o mocy przyłączeniowej 50,6 MW, która składać się miała z 22 jednostek wytwórczych zlokalizowanych w okolicy miejscowości L. na terenie gminy T., powiat (...), województwo (...), podczas gdy jednostki te nie zostały jeszcze wybudowane. Teren, na którym miała zostać wybudowana (...), zgodnie z uchwałą nr (...) Rady Miejskiej w T. z dnia 27 sierpnia 2009r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębach geodezyjnych: C., L., Ł., P., S. w gminie T., mógł być wykorzystany pod lokalizację elektrowni wiatrowych, z mocą obowiązującą dla jednej elektrowni wiatrowej od 2,00 MW do 3,00 MW. Zainteresowany wydzierżawił teren pod budowę farmy wiatrowej, dysponował zatem tytułem prawnym do nieruchomości.

Powód wydał (...) GmbH warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej (...) Sp. z o.o. z dnia 28 sierpnia 2008r. nr (...), ważne przez 2 lata od daty określenia, tj. do 28 sierpnia 2010 r. Warunki przyłączenia zostały wydane w oparciu o ekspertyzę wpływu przyłączenia farmy wiatrowej na pracę sieci elektroenergetycznej (...) wykonanej przez Zespół (...) sporządzoną w listopadzie 2006 r., uzupełnionej obliczeniami rozplywu mocy w sierpniu 2007 r. Jednocześnie powód przedłożył zainteresowanemu projekt umowy o przyłączenie do sieci. (...) została więc ujęta w planie rozwoju (...) Sp. z o.o. na lata 2008-2011. W projekcie tym zaproponowano wysokość opłaty przyłączeniowej w szacowanej wstępnie wysokości na kwotę netto 27 744 000,00 zł plus podatek VAT (22 %), tj. brutto 33 847 680,00 zł. Operator wskazał, iż opłata ta obejmuje 50 % nakładów koniecznych do poniesienia z związku z realizacją następujących prac określonych w § 7 ust 1 projektu umowy o przyłączenie :

- wykonanie prac projektowych oraz prac budowlanych w zakresie wybudowania na wydzielonej przez podmiot przyłączany działce (...) polowej rozdzielni dla przelotu linii 110/30 kV (...) – Z. z dwoma polami liniowymi i polem sprzęgła, przebudowaniu linii 110 kV (...) – Z. poprzez dokonanie wcinki do projektowanej stacji 110/30 kV L., zmodernizowanie rozdzielni 110 kV będącej w dyspozycji (...) Sp. z o.o., dostosowanie istniejących urządzeń przesyłowych do zwiększonego przepływu mocy,

- wykonania pogłębionej analizy wyposażenia i działania automatyki zabezpieczeniowej na ciągach liniowych 110 kV w kierunku stacji 110/15 kV (...) oraz stacji 110/15 kV Z. przy współpracy z farmą wiatrową w warunkach dwustronnego i promieniowego powiązania z (...) oraz stosownie do wniosków wykonanie modernizacji (...) na ciągach liniowych.

Od momentu otrzymania warunków przyłączenia wraz z projektem umowy zainteresowany wielokrotnie odbywał z (...) Sp. z o.o. spotkania w celu uzgodnienia stanowiska stron w przedmiocie zasad przyłączenia do sieci (...) Sp. z o.o. (...).

(...) Sp. z o.o. z dnia 14.01.2010 r. poinformował zainteresowanego, iż określona w § 8 ust 1 projektu umowy opłata za przyłączenie w roku 2008 oszacowana wstępnie na kwotę netto 27 744 000,00 zł plus 22% podatek VAT, po przeprowadzeniu w roku 2009 aktualizacji średnich nakładów za prace liniowe w sieci 110 kV, wynosi netto 14 777 775,00 zł plus 22% podatek VAT .

Ostatecznie strony nie doszły jednak do porozumienia w zakresie treści przedmiotowej umowy, w szczególności co do obliczania wysokości opłaty przyłączeniowej jako 50 % „nakładów”.

W piśmie z dnia 07 kwietnia 2010r., skierowanym do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, (...) GmbH na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne wniósł, w związku z zaistniałym sporem z (...) Sp. z o.o. co do treści umowy o przyłączenie (...) do sieci dystrybucyjnej (...) Sp. z o.o., o ustalenie treści przedmiotowej umowy o przyłączenie w sposób wskazany w projekcie umowy przyłączeniowej stanowiącym załącznik do wniosku, w szczególności w zakresie: podstawy obliczenia oraz wysokości opłaty za przyłączenie, ponownej kalkulacji opłaty przyłączeniowej, obowiązku załączenia promesy koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej, obowiązku zwrotu kosztów realizacji inwestycji w razie nieuzyskania koncesji, ograniczenia odpowiedzialności (...) Sp. z o.o. z umowy; braku określenia terminu realizacji przyłączenia, braku określenia kar umownych przysługujących od (...) Sp. z o.o.

Zawiadomieniem z dnia 14 maja 2010r. Prezes URE powiadomił (...) Sp. z o.o., że wskutek powyższego wniosku zostało wszczęte przed Prezesem URE postępowanie administracyjne dotyczące rozstrzygnięcia w trybie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne sporu dotyczącego odmowy przez (...) Sp. z o.o. zawarcia umowy o przyłączenie do sieci należącej do (...) Sp. z o.o. (...) należącej do wnioskodawcy. W zawiadomieniu tym Prezes URE wezwał (...) Sp. z o.o. do podania przyczyn odmowy przyłączenia tej farmy do sieci, w tym ustosunkowania się do twierdzeń wnioskodawcy podanych we wniosku.

W piśmie z dnia 8 czerwca 2010r. (...) Sp. z o.o. przedstawił swoje stanowisko w przedmiotowej sprawie, wnosząc między innymi o umorzenie postępowania przedmiocie orzeczenia zawarcia umowy z uwagi na jego bezprzedmiotowość oraz o przeprowadzenie postępowania dowodowego zgodnie ze szczegółowymi wnioskami dowodowymi zawartymi w treści pisma.

Postanowieniem z dnia 21 lipca 2010r. nr (...) Prezes URE odmówił uwzględnienia wniosku o umorzenie przedmiotowego postępowania.

Postanowieniem z dnia 21 lipca 2010r. nr (...) Prezes URE oddalił wnioski dowodowe (...) Sp. z o.o..

Zarówno w dacie wydania zaskarżonej decyzji jak i w dacie zamknięcia rozprawy (...) nie powstała.

Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Bezzasadne, jego zdaniem, okazały się podniesione przez powoda w odwołaniu zarzuty naruszenia prawa materialnego w zakresie art. 7 ust. 1, 2, ust. 8 pkt. 3, art. 8 ust. 1 oraz art. 9 ust. 4 pkt. 2 ustawy Prawo energetyczne.

Zgodnie z przepisem art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.) w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na wniosek strony. W niniejszym przypadku wniosek w tym trybie złożył (...) GmbH, zwracając się o ustalenie treści umowy o przyłączenie (...) do sieci dystrybucyjnej (...) Sp. z o.o., w związku z zaistniałym sporem pomiędzy przedsiębiorcami co do treści umowy. Zdaniem Sądu Prezes URE posiadał kompetencje do rozstrzygnięcia niniejszego sporu wobec nie dojścia stron do porozumienia w przedmiocie projektu umowy i nie zawarcia umowy o przyłączenie do sieci między przedsiębiorcami. Artykuł 8 ust. 1 Prawa energetycznego umożliwia bowiem Prezesowi URE ukształtowanie w drodze decyzji administracyjnej warunków umowy jeszcze nie zawartej, „wobec nie dojścia stron tej umowy do porozumienia” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 października 2004r. sygn. III SK 56/04). Sąd uznał, że kompetencja Prezesa URE zawarta w art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego dotyczy ukształtowania treści umowy w przypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne kwestionuje istnienie obowiązku zawarcia umowy i na tej podstawie odmawia jej zawarcia, jak również w przypadku, gdy obowiązek zawarcia umowy nie jest kwestionowany, ale strony nie mogą uzgodnić treści przyszłej umowy. Tym samym Prezes URE był właściwy do rozpoznania niniejszej sprawy.

Decyzja Prezesa URE wydana w trybie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego zastępuje oświadczenie woli obu stron w przedmiocie zawarcia umowy, wobec czego Prezes URE orzekł zawarcie pomiędzy (...) z siedzibą w I. a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. umowy o przyłączenie (...) do sieci elektroenergetycznej (...) Sp. z o.o. W ocenie Sądu przedmiotowa decyzja jest słuszna, a podnoszone przez powoda w odwołaniu zarzuty nie mogą skutkować jej zmianą bądź uchYLENIEM.

Przede wszystkim Sąd stwierdził, iż w myśl art. 7 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru.

Przepis art. 7 ust. 1 ustawy nakłada na wskazane w nim przedsiębiorstwa energetyczne tzw. publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, gwarantując tym samym podmiotom ubiegającym się o przyłączenie do sieci prawo do uzyskania takiego przyłączenia (o ile spełnione są warunki określone w tym przepisie), a w konsekwencji możliwość zawarcia umowy, na podstawie której odbywać się będzie dostarczanie lub odbiór paliw lub energii. W świetle treści tego przepisu publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci ciąży na przedsiębiorstwie energetycznym zajmującym się przesyłaniem lub dystrybucją paliw lub energii, zarówno wtedy, gdy z wnioskiem o wydanie warunków przyłączenia i zawarcie umowy o przyłączenie występuje odbiorca, a więc podmiot, który zamierza pobierać energię, jak i wtedy, gdy z wnioskiem takim występuje podmiot, który planuje prowadzić działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu energii elektrycznej i wprowadzaniu jej do systemu, co wynika z brzmienia art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, w którym ustawodawca posługuje się pojęciem podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci, nie zaś odbiorcy. Również w doktrynie prezentowany jest pogląd, iż art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego dotyczy zarówno odbiorców, jak i wytwórców, a prawo uzyskania przyłączenia do sieci stanowi fundament funkcjonowania systemu elektroenergetycznego. Wobec tego (...) GmbH, nawet będąc wytwórcą energii ma prawa żądać przyłączenia do sieci na zasadzie równoprawnego traktowania.

Podkreślenia wymagało, zdaniem Sądu, iż stosownie do treści art. 7 ust. 3a Prawa energetycznego podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci składa w przedsiębiorstwie energetycznym wnioski o określenie warunków przyłączenia. Tak więc ocena, czy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci, jest dokonywana przez przedsiębiorstwo po złożeniu przez podmiot tego wniosku wraz z wymaganymi dokumentami. Warunki przyłączenia wydawane są więc przez przedsiębiorstwo energetyczne po rozpatrzeniu wniosku podmiotu ubiegającego się o przyłączenie. Warunki te określają aspekty techniczne przyłączenia stosownie do okoliczności konkretnego przypadku, przy czym ze względu na bezpieczeństwo sieci i niezawodność dostaw prawo do ich kształtowania należy do przedsiębiorstwa energetycznego.

Zainteresowany (...) GmbH złożył taki wniosek i otrzymał od powoda (...) Sp. z o.o. warunki przyłączenia, które stanowią de facto potwierdzenie przez przedsiębiorcę energetycznego istnienia technicznych i ekonomicznych warunków do przyłączenia farmy wiatrowej. Powyższe potwierdził również sam powód, podając w piśmie skierowanym do zainteresowanego w odpowiedzi na wniosek o określenie warunków przyłączenia, iż istnieje możliwość przyłączenia do sieci (...) Sp. z o.o. elektrowni (...). Ponadto z prowadzonej pomiędzy powodem a zainteresowanym korespondencji wynika, iż kwestia sporną pomiędzy stronami stojącą na drodze do zawarcia umowy o przyłączenie (...) do sieci (...) Sp. z o.o. jest wysokość opłaty przyłączeniowej zaproponowanej przez Operatora w projekcie umowy, nie była natomiast podnoszona przez powoda okoliczność braku istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia. Braku istnienia takich warunków przeczy także treść projektu umowy o przyłączenie opracowanego przez (...) Sp. z o.o., który w § 7 określa szczegółowo obowiązki „przedsiębiorstwa sieciowego” tj. (...) Sp. z o.o., w tym wybór wykonawcy na wykonanie prac projektowych oraz budowlanych związanych z przyłączeniem (...). Gdyby istotnie nie było technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia, tak szczegółowe i precyzyjne określenie przez powoda robót związanych z przyłączeniem (...) do jego sieci nie znajdowałoby logicznego uzasadnienia, zwłaszcza w świetle zapisu § 3 tejże umowy, który wskazuje, iż „umowa ta

stanowi podstawę do rozpoczęcia realizacji prac projektowych i budowlano – montażowych oraz ich finansowania na zasadach określonych w niniejszej umowie”. Wymaga podkreślenia, iż powód nie wskazał, na czym polega brak warunków technicznych, jak również nie przedstawił argumentów uzasadniających brak warunków ekonomicznych uniemożliwiających mu dokonanie przyłączenia instalacji zainteresowanego do sieci. W ocenie Sądu nie było zatem podstaw do przeprowadzenia postępowania dowodowego na okoliczność istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia.

Nadto Sąd zwrócił uwagę, iż zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 04 maja 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 93, poz. 623 ze zm.) przyłączenie podmiotu do sieci elektroenergetycznej następuje na podstawie umowy o przyłączenie, o której mowa w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, i po spełnieniu warunków przyłączenia. Razem z warunkami przyłączenia przedsiębiorstwo energetyczne przedłożyło zainteresowanemu również projekt umowy o przyłączenie, który, jak już wyżej wskazano, sporny między stronami stał się przede wszystkim w aspekcie podstawy obliczenia oraz wysokości opłaty za przyłączenie, ponownej kalkulacji opłaty przyłączeniowej.

W tym zakresie należy wziąć pod uwagę przepis art. 7 ust. 8 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne, zgodnie z którym za przyłączenie do sieci pobiera się opłatę ustaloną na podstawie następujących zasad: za przyłączenie źródeł współpracujących z siecią oraz sieci przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, z wyłączeniem odnawialnych źródeł energii o mocy elektrycznej zainstalowanej nie wyższej niż 5 MW oraz jednostek kogeneracji o mocy elektrycznej zainstalowanej poniżej 1 MW, za których przyłączenie pobiera się połowę opłaty ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów. Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 04 marca 2005r. o zmianie ustawy- Prawo energetyczne oraz ustawy- Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 552 ze zm.) do dnia 31 grudnia 2010 r. opłatę za przyłączenie, o której mowa w art. 7 ust. 8 ustawy wymienionej w art. 1, w odniesieniu do przyłączenia do sieci elektroenergetycznej odnawialnych źródeł energii o mocy elektrycznej wyższej niż 5 MW, pobiera się w wysokości jednej drugiej obliczonej opłaty.

Przy czym Sąd zgodził się ze stanowiskiem pozwanego, iż w przedmiotowej sprawie należy rozróżnić inwestycje prowadzone w celu bezpośredniego przyłączenia odnawialnego źródła energii (farmy wiatrowej) do sieci oraz inwestycje przeprowadzane w sieci przedsiębiorstwa energetycznego w celu zapewnienia spójności działania systemów elektroenergetycznych i skoordynowania ich rozwoju. W przypadku bowiem, gdy podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru oraz istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, to koszty związane z przebudową sieci elektroenergetycznej ponosi ten podmiot, do którego sieci zostaje dokonane przyłączenie danego podmiotu.

Istotne znaczenie, zdaniem Sądu, ma tutaj art. 7 ust. 5 ustawy Prawo energetyczne, z którego wynika, iż przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1-4, 7 i 8 i art. 46 oraz w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i 20. Ponadto w świetle art. 7 ust. 6 ustawy budowę i rozbudowę odcinków sieci służących do przyłączenia instalacji należących do podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci zapewnia przedsiębiorstwo energetyczne, zajmujące się m.in. dystrybucją energii elektrycznej. Natomiast zgodnie z § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego miejsce przyłączenia to punkt w sieci, w którym przyłącze łączy się z siecią, a zgodnie z § 2 pkt 15 przyłącze to odcinek lub element sieci służący do połączenia urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu, o wymaganej przez niego mocy przyłączeniowej, z pozostałą częścią sieci przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego na rzecz podmiotu przyłączanego usługę przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej.

Wobec tego w rzeczywistych nakładach ponoszonych na realizację przyłączenia, o których mowa w art. 7 ust. 8 pkt 3 Prawa energetycznego uwzględnia się jedynie nakłady ponoszone na budowę przyłącza, a nie na rozbudowę sieci elektroenergetycznej niezbędnej do przyłączenia.

Przebudowa sieci własnej przedsiębiorstwa energetycznego ciąży na tym przedsiębiorstwie na mocy art. 4 ust. 1, art. 9c ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy – Prawo energetyczne. W świetle powołanych przepisów przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii obowiązane jest utrzymywać zdolność urządzeń, instalacji i sieci do realizacji zaopatrzenia w energię w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych. Ponadto operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego jest odpowiedzialny m.in. za zapewnienie rozbudowy sieci dystrybucyjnej oraz za współpracę z innymi operatorami systemów elektroenergetycznych lub przedsiębiorstwami energetycznymi w celu zapewnienia spójności działania systemów elektroenergetycznych i skoordynowania ich rozwoju, a także niezawodnego i efektywnego funkcjonowania tych systemów.

W tym zakresie Sąd miał na uwadze przepisy § 14 ust. 5 i 6 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2007 r. Nr 128, poz. 895, z późn. zm.). Zgodnie z § 14 ust. 5 tego rozporządzenia, w nakładach, o których mowa w art. 7 ust. 8 ustawy -Prawo energetyczne, uwzględnia się wydatki ponoszone na wykonanie prac projektowych i geodezyjnych, uzgadnianie dokumentacji, uzyskanie pozwoleń na budowę, zakup materiałów do budowy odcinków sieci służących do przyłączenia podmiotów do sieci z uwzględnieniem długości tych odcinków, roboty budowlano-montażowe wraz z nadzorem, wykonanie niezbędnych prób, a także koszty uzyskania praw do nieruchomości oraz zajęcia terenu, niezbędnych do budowy i eksploatacji urządzeń. Natomiast w myśl § 14 ust. 6 tego rozporządzenia w nakładach, o których mowa w art. 7 ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne, uwzględnia się także wydatki ponoszone na budowę odcinków sieci, od miejsca przyłączenia do miejsca rozgraniczenia własności instalacji, urządzeń lub sieci, określonych w umowie o przyłączenie do sieci. Trzeba też podkreślić, że koszty wynikające z nakładów na realizację przyłączenia podmiotów ubiegających się o przyłączenie stanowią podstawę do ustalenia w taryfie stawek opłat za przesyłanie lub dystrybucję paliw gazowych lub energii, z wyjątkiem kosztów w zakresie w jakim zostały pokryte wpływami z opłat za przyłączenie do sieci (art. 7 ust. 10 ustawy - Prawo energetyczne).

Analiza przytoczonych przepisów doprowadziła Sąd Okręgowy do wniosku zgodnego z tezą pozwanego, iż opłata za przyłączenie powinna być ustalana na podstawie rzeczywistych nakładów na budowę przyłącza, bez uwzględniania nakładów na rozbudowę sieci przedsiębiorstwa energetycznego niezbędnej do przyłączenia. Oznacza to, że (...) Sp. z o.o. za przyłączenie do swojej sieci (...) powinna pobrać jedynie połowę opłaty ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia rozumianych jako nakłady poniesione na budowę odcinków sieci służących tylko do przyłączenia. Sąd uznał więc argumentację (...) Sp. z o.o., że opłata ta powinna obejmować również inne wszelkie nakłady poniesione w związku z koniecznością modernizacji sieci dystrybucyjnej należącej do Spółki za nietrafną.

Sąd zważył również, iż stosownie do treści art. 7 ust. 3 ustawy publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy nie dotyczy przypadku, gdy ubiegający się o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci nie ma tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane. Wbrew przekonaniu powoda, a zdaniem Sądu, zainteresowany taki tytuł posiada. (...) GmbH jest bowiem dzierżawcą terenu pod budowę (...), co wynika z przedłożonych przez zainteresowanego umów dzierżawy konkretnych nieruchomości. Przy czym w księgach wieczystych tych nieruchomości wpisano, iż roszczenie dzierżawcy (...) GmbH wynikające z umowy dzierżawy przysługuje na 30 lat licząc od daty uprawomocnienia decyzji o pozwoleniu na budowę.

Jeśli chodzi natomiast o fakt, iż farma wiatrowa nie została wybudowana, Sąd stwierdził, iż nie stoi to na przeszkodzie, aby zainteresowany najpierw otrzymał warunki przyłączenia i zawarł umowę o przyłączenie farmy wiatrowej w okresie ich ważności. Taka kolejność działań jest bowiem racjonalna, wobec uprzedniego ustalenia możliwości

przyłączenia farmy o danej mocy z danego obszaru potwierdzona zostaje celowość inwestycji. Stąd nie było potrzeby przeprowadzenia postępowania dowodowego celem ustalenia nieistnienia obiektu farmy wiatrowej.

Za chybiony Sąd uznał podniesiony przez powoda zarzut naruszenia art. 58 § 1 kc polegający na orzeczeniu przez Prezesa URE zawarcia umowy z podmiotem nie posiadającym koncesji ani promesy koncesji. Wprawdzie (...) GmbH nie posiada koncesji na planowaną działalność, ale w ocenie Sądu powyższa okoliczność nie dyskwalifikuje na obecnym etapie przedmiotowej umowy określonej zaskarżoną Decyzją, gdyż koncesja może zostać udzielona później. W tym miejscu zauważyć trzeba, iż takie stanowisko musiał mieć na uwadze i przyjąć także powód, skoro wydając projekt umowy o przyłączenie wiedział, iż zainteresowany nie posiada jeszcze koncesji, co wynika z treści projektu przedmiotowej umowy (§ 5 ust. 4 projektu umowy). Nadto stwierdził, iż to na (...) GmbH ciąży z mocy ustawy obowiązek uzyskania koncesji przed rozpoczęciem działalności koncesjonowanej, co sankcjonuje także przedmiotowa umowa o treści ustalonej Decyzją Prezesa URE, która w § 7 ust. 4 stanowi, iż przyłączenie (...) do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej nastąpi pod warunkiem posiadania przez zainteresowanego m.in. koncesji na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej.

Sąd nie zgadza się z zarzutem naruszenia art. 16 ust. 3 Dyrektywy nr 2009/28 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE, o treści: „ Państwa członkowskie wymagają od operatorów systemów przesyłowych i systemów dystrybucji stworzenia i podania do publicznej wiadomości standardowych zasad odnoszących się do ponoszenia i podziału kosztów dostosowań technicznych, takich jak przyłączenia do sieci czy wzmocnienia sieci, poprawa funkcjonowania sieci oraz zasady niedyskryminacyjnego wdrażania kodów sieci, koniecznych w celu włączenia nowych producentów dostarczających energię elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii do wzajemnej sieci. Zasady te opierają się na obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich kosztów i korzyści związanych z przyłączeniem tych producentów do sieci oraz szczególnych okoliczności, w przypadku producentów w regionach peryferyjnych oraz o niskiej gęstości zaludnienia. Zasady te mogą przewidywać różne rodzaje przyłączeń”. Argumenty podnoszone przez powoda w żaden sposób nie uzasadniają naruszenia przez Prezesa URE wyżej przytoczonego przepisu. Powód nie udowodnił swoich twierdzeń, że przyłączenie zainteresowanego do sieci powoda może pozbawić możliwości przyłączenia innych podmiotów. Wbrew twierdzeniom powoda (...) GmbH nie został preferencyjnie potraktowany przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, który jedynie dostosował treść umowy tak, aby nie była sprzeczna z przepisami prawa, co więcej aby nie regulowała przyłączenia do sieci dyskryminując ekonomicznie ubiegającego się o przyłączenie. Jeśli chodzi natomiast o orzeczenie zawarcia umowy bez uwzględnienia interesów innych zainteresowanych przyłączeniem, Sąd stwierdził, iż Prezes URE, w ocenie Sądu wydając zaskarżoną decyzję rozstrzygał w postępowaniu o prawach i obowiązkach stron umowy, będących także stronami postępowania administracyjnego biorąc przede wszystkim pod uwagę obowiązujące przepisy prawa. Z tych też względów za niezasadny należy uznać zarzut naruszenia art. 3 oraz art. 23 ust. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej z dnia 6 sierpnia 2008 r. nr (...), ponieważ nie można mówić w niniejszym wypadku o indywidualnej pomocy publicznej Prezesa URE dla (...) GmbH.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 487 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie polegające na orzeczeniu umowy niezgodnej z zasadą ekwiwalentności, Sąd zważył, iż przepis ten odnosi się do umowy wzajemnej, natomiast w kwestii rozliczeń stron przedmiotowej umowy o przyłączenie należy się kierować szczegółowymi przepisami w tym zakresie zawartymi w ustawie Prawo energetyczne, które określa jakie koszty ponosi każdy z podmiotów, zarówno operator systemu elektroenergetycznego, jak i podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci w sytuacji przyłączania tego podmiotu do sieci.

Niezasadny, zdaniem Sądu, także okazał się zarzut naruszenia art. 7 ust. 2 Prawa energetycznego poprzez orzeczenie o zawarciu umowy o przyłączenie niezawierającej elementów przedmiotowo istotnych. W ocenie Sądu analiza treści umowy pozwala stwierdzić, iż zawiera ona wszystkie istotne postanowienia wymienione w powołanym wyżej przepisie.

Odnosnie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa energetycznego na okoliczność czasu niezbędnego do realizacji przyłączenia Sąd stwierdził, że wniosek ten jest bezcelowy.

Bezprzedmiotowe jest żądanie przeprowadzenia dowodu na okoliczność wysokości nakładów koniecznych do realizacji przyłączenia, gdyż koszty przyłączenia zostały oszacowane przez powoda. Podobnie jeśli chodzi o wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa na okoliczność konieczności przebudowy i modernizacji sieci dystrybucyjnej powoda podlegał on oddaleniu, albowiem kwestia przebudowy sieci elektroenergetycznej była brana pod uwagę przy ustalaniu możliwości przyłączenia (...). Wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność zakresu koniecznych działań dla realizacji przyłączenia oraz kosztów takich działań jest wobec powyższego niezrozumiały, a ponadto bezprzedmiotowy. Wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczność ustalenia istnienia ekonomicznych warunków przyłączenia oraz zakresu kosztów uznanych za uzasadnione jest również bezprzedmiotowy skoro powód wydał zainteresowanemu warunki przyłączenia. Z tych wszystkich względów nie ma także zasadności przeprowadzania dowodu z przesłuchania stron. Wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność treści umowy o przyłączenie (...), jaka zostałaby zawarta w warunkach rynkowych jest niezrozumiały, a ponadto dowód ten nie miałby znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Nie zasługiwał na rozpoznanie podniesiony przez powoda z naruszeniem treści art. 479¹² § 1 k.p.c. zarzut odnośnie braku uiszczenia zaliczki. Powód wśród zarzutów wymienionych w odwołaniu nie wskazał zarzutu naruszenia art. 7 ust. 8 a Prawa energetycznego, zatem Sąd nie dokonał merytorycznej oceny tego zarzutu, uznając go za sprekludowany.

Jeśli chodzi natomiast o zarzuty dotyczące naruszenia przepisów ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego, to w ocenie Sądu nie zasługują one na uwzględnienie. Zgodnie bowiem z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 roku sygn. akt III CRN 120/91 OSNC 1992 Nr 5, poz. 87; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 roku sygn. akt I CKN 265/98 OSP 2000 Nr 5 poz. 68; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 roku sygn. akt 351/99 OSNC 2000 Nr 3 poz. 47; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 roku sygn. akt I CKN 1036/98 LEX Nr 52708; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 roku, sygn. akt III SZP 2/05 OSNP 2006/19-20/312) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie może ograniczyć sprawy wynikającej z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu tylko do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowania sądowe. Przekazanie przez Prezesa URE odwołania wszczyna kontradiktoryjne postępowanie cywilne, gdyż poprzedzające je postępowanie administracyjne warunkowało jedynie dopuszczalność drogi sądowej. Celem postępowania nie jest przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego, ale merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, której przedmiotem jest spór między stronami powstający dopiero po wydaniu decyzji przez Prezesa Urzędu. Postępowanie sądowe przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest postępowaniem kontradiktoryjnym, w którym uwzględnia się materiał dowodowy zebrany w postępowaniu administracyjnym, co nie pozbawia jednak stron możliwości zgłoszenia nowych twierdzeń faktycznych i nowych dowodów, według zasad obowiązujących w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych. Sąd antymonopolowy jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu, w tym wypadku Urzędu Regulacji Energetyki, według reguł kontradiktoryjnego postępowania cywilnego, a nie sądem legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowo-administracyjnym. Tylko takie odczytanie relacji pomiędzy postępowaniem administracyjnym i postępowaniem sądowym może uzasadniać dokonany przez racjonalnego ustawodawcę wybór między drogą postępowania cywilnego i drogą postępowania sądowo-administracyjnego dla wyjaśnienia istoty sprawy.

Sąd uznał, że nawet gdyby przyjąć, że w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych to nie mogą one być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sporu, bowiem Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym (vide wyrok Sadu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 lutego 2007 roku, sygn. akt VI ACA 952/06).

Z powyższych względów zarzuty dotyczące przebiegu postępowania administracyjnego przed Prezesem URE podlegają uwzględnieniu jedynie w takim zakresie, w jakim ich uwzględnienie uniemożliwiłoby pozostawienie jego decyzji w obrocie prawnym, nawet po ewentualnej reformie jej treści. Taka sytuacja może mieć miejsce w

szczególności, w sytuacjach, gdy decyzja zawiera nie dające się usunąć uchybienia formalne lub, gdy jest przedwczesna z uwagi na niepodjęcie w toku postępowania administracyjnego czynności, których przeprowadzenie przed sądem nie jest możliwe. Z tych też względów podnoszone przez powoda naruszenie w toku postępowania administracyjnego przepisów ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego, samo w sobie nie uzasadnia uchylecia wydanej decyzji.

Co do zaskarżenia postanowień Prezesa URE w przedmiocie odmowy umorzenia postępowania oraz odmowy przeprowadzenia dowodów Sąd zważył, iż nie ma podstawy do uchylecia niezaskarżalnych postanowień Prezesa URE wydanych w toku sprawy.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. , nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, w oparciu o treść art. 98 i 99k.p.c.

Od powyższego wyroku apelację wniósł powód. Zaskarżył go w całości i wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
2. ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku w całości, poprzez uwzględnienie odwołania (...) i uchylenie w całości decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 26 sierpnia 2010, znak (...) w przedmiocie orzeczenia zawarcia umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej projektowanej (...) pomiędzy (...) a (...) GmbH oraz zasądzenie na rzecz (...) kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wedle norm przepisanych,
3. przeprowadzenie dowodów wnioskowanych przez (...) w odwołaniu,
4. zasądzenie na rzecz (...) kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wedle norm przepisanych.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. brak rozpoznania istoty sprawy poprzez:

(a) nierozważenie, czy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia (art. 7 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne) - Sąd oddalił wnioski dowodowe (...) o przeprowadzenie dowodów z opinii biegłych zmierzające do ustalenia tej okoliczności, a oparł się wyłącznie na fakcie wydania w sierpniu 2008 r. dokumentu pt. „warunki przyłączenia” - mimo że dokument ten określa tylko wymogi (kwestie techniczne przyłączenia), a nie stwierdza, czy warunki w dacie jego wydania, a tym bardziej w dacie wydania zaskarżonej decyzji i wyroku istnieją oraz czy mogą zostać stworzone w ramach możliwości finansowych (ekonomicznych) przedsiębiorstwa sieciowego,

(b) nieprzeprowadzenie wymaganego postępowania dowodowego - Sąd oddalił wszystkie wnioski dowodowe zgłoszone w postępowaniu sądowym; w trakcie rozprawy Przewodniczący poinformował, że „materiał zgromadzony w postępowaniu przed Prezesem URE stanowi materiał dowodowy sprawy”; Sąd pominął jednak, że również Prezes URE oddalił wszystkie wnioski dowodowe (...), a w materiale zgromadzonym w aktach administracyjnym brakuje dowodu na okoliczność istnienia warunków technicznych oraz przede wszystkim na okoliczność istnienia warunków ekonomicznych realizacji przyłączenia na koszt (...),

(c) nierozważenie, czy podmiot ubiegający się o przyłączenie „spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru” (art. 7 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne) - mający podlegać przyłączeniu obiekt nie istnieje, Zainteresowany nie zakupił ani nie zainstalował turbin (...) ani pozostałych urządzeń elektroenergetycznych wymaganych przez warunki przyłączenia, nie wiadomo też jakiego rodzaju urządzenia ostatecznie zakupi i zainstaluje,

(d) nierozważenie w żadnym stopniu, czy przebudowa sieci na potrzeby przyłączenia (...) jest wymagana przez gminne założenia i plany zapotrzebowania na energię elektryczną (art. 7 ust. 5 PE w zw. z art. 19 i 20 PE), a w związku z tym, czy po stronie przedsiębiorstwa sieciowego istnieje publicznoprawny obowiązek rozbudowy sieci na koszt odbiorców na potrzeby przyłączenia obiektu prywatnego inwestora,

(e) nierozważenie treści Planu rozwoju (...) na lata 2011-2015 (zatwierdzonego przez Prezesa URE), z którego wynika, że inwestycje, których wykonanie jest niezbędne dla umożliwienia przyłączenia (...), nie są obecnie przewidywane w całości do realizacji; orzeczona umowa przyłączenia „wymusza” ich wykonanie w sposób sprzeczny z harmonogramem planowego rozwoju sieci elektroenergetycznej (...).

Zarzuca również naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

(a) naruszenie art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego poprzez orzeczenie zawarcia umowy o przyłączenie z pominięciem zastosowania przesłanek z tego przepisu warunkujących powstanie publicznoprawnego obowiązku przyłączenia, tj. z pominięciem zbadania tego, czy:

i. istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci

ii. żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci,

(b) naruszenie art. 65 § 1 k.c. w zw. z art. 7 ust. 3a Prawa energetycznego poprzez uznanie, że wydając dokument pn. warunki przyłączenia Powód złożył Zainteresowanemu oświadczenie o spełnieniu się przesłanek materialnoprawnych publicznoprawnego obowiązku przyłączenia do sieci (w tym istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia oraz spełniania warunków przyłączenia przez Zainteresowanego),

(c) naruszenie 7 ust. 5 PE, poprzez nieuwzględnienie, że nałożony tym przepisem na przedsiębiorstwa sieciowe obowiązek rozbudowy sieci na potrzeby przyłączenia nowych obiektów nie ma charakteru bezwzględnie obowiązującego, a powstaje tylko na warunkach określonych w tym przepisie, tj. wówczas, gdy dana rozbudowa jest wymagana przez gminne plany i założenia zapotrzebowania na energię elektryczną (19 i 20 PE),

(d) naruszenie art. 16 ust. 3 i 4 Prawa energetycznego, polegające na oddaleniu odwołania od decyzji orzekającej zawarcie umowy, która „wymusza” przeprowadzenie inwestycji w sposób wyprzedzający Plan rozwoju (...) na lata 2011-2015, w związku z czym (...) nie ma środków niezbędnych do realizacji tych inwestycji (brak warunków ekonomicznych),

(e) naruszenie art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego w zw. z art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na oddaleniu odwołania, mimo że ze stanu faktycznego przyjętego jako podstawa rozstrzygnięcia wynika, iż Zainteresowany nie spełnia warunków przyłączenia do sieci i odbioru, w szczególności podlegający przyłączeniu obiekt nie został w ogóle wybudowany, co tym samym uniemożliwia jakąkolwiek weryfikację, czy podlegające przyłączeniu urządzenia elektroenergetyczne będą zapewniały bezpieczeństwo funkcjonowania sieci,

(f) naruszenie art. 7 ust. 3 Prawa energetycznego poprzez uznanie, że wystarczającymi tytułami prawnymi do nieruchomości są przedstawione umowy dzierżawy, mimo że nie zawierają one wymaganych essentialia negotii (brak precyzyjnego określenia przedmiotu umowy - „części nieruchomości”),

(g) naruszenie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego poprzez uznanie, że Prezes URE posiada kompetencję nie tylko do rozstrzygnięcia sporu w przedmiocie istnienia publicznoprawnego obowiązku przyłączenia, ale także do władczego ukształtowania treści stosunku cywilnoprawnego poprzez określenie zapisów umowy cywilnoprawnej pomiędzy uczestnikami obrotu w decyzji administracyjnej,

(h) naruszenie art. 7 ust. 1 i 3 pkt 1 oraz art. 20 nowelizacji z dnia 8 stycznia 2010 r. poprzez ich błędna wykładnię, polegającą na przyjęciu, że zmiany wprowadzone przedmiotową ustawą z dnia 8 stycznia 2010 r. nie znajdują zastosowania, a w szczególności uznanie, że Zainteresowany mimo niewywiązania się z nałożonego na niego

przepisami intertemporalnymi nowelizacji obowiązku uiszczenia zaliczki, może skutecznie domagać się zawarcia z nim umowy o przyłączenie,

(i) naruszenie art. 58 § 1 k.c. poprzez oddalenie odwołania od decyzji Prezesa URE orzekającej zawarcie umowy niezawierającej wszystkich postanowień stanowiących essentialia negotii umowy o przyłączenie (art. 7 ust. 2 Prawa energetycznego), a z drugiej strony zawierającej zapisy bezwzględnie nieważne, w tym m.in. zastrzeżenie prawa odstąpienia bez ograniczenia wykonania tego prawa jakimkolwiek terminem (sprzeczność z art. 395 § 1 k.c),

(j) naruszenie art. 7 ust. 1 PE w związku z art. 22 Konstytucji RP i art. 64 Konstytucji RP, poprzez przyjęcie w drodze wykładni rozszerzającej, że wynikający z tego przepisu publicznoprawny obowiązek zawierania umowy o przyłączenie dotyczy również przyłączania przedsiębiorstw energetycznych - wytwórców, podczas gdy takiego rozumienia wspomnianego przepisu nie można poprzeć ani w świetle wykładni językowej, ani też wykładni systemowej i funkcjonalnej,

(k) naruszenie art. 8 ust. 1 PE, także w związku z art. 7 Konstytucji RP, art. 22 Konstytucji RP i art. 64 Konstytucji RP, poprzez przyjęcie, że na mocy tego przepisu Prezes URE orzekając zawarcie umowy o przyłączenie do sieci, ma kompetencję do ingerencji w swobodę działalności gospodarczej poprzez orzeczenie zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, mimo braku ustalenia w toku postępowania administracyjnego spełnienia przesłanek ustawowych określonych w art. 7 ust. 1 i ust. 3 PE, nałożenie koniecznego dla wykonania tej umowy obowiązku budowy i rozbudowy konkretnych odcinków sieci (nawet jeśli nie są objęte gminnymi planami i założeniami zapotrzebowania na energię elektryczną) dla potrzeb przyłączenia danego podmiotu; ukształtowanie treści umowy o charakterze cywilnoprawnym w decyzji administracyjnej,

(l) naruszenie 7 ust. 8 Prawa energetycznego poprzez wadliwą wykładnię, polegającą na przyjęciu, że pojęcie ustawowe „przyłączenie” jest tożsame z pojęciem „przyłączyć”, bez uwzględnienia kosztów koniecznego dla przyłączenia wzmocnienia sieci, celem umożliwienia odbioru energii elektrycznej wytwarzanej przez podmiot przyłączany,

(m) naruszenie art. 1 ust. 2 Prawa energetycznego poprzez niezastosowanie, polegające na nieuwzględnieniu przy rozpoznaniu przedmiotowej sprawy konieczności ochrony interesów odbiorców, podczas gdy przyłączenie projektowanej (...) wiąże się z koniecznością nieracjonalnych inwestycji w sieć dystrybucyjną których koszt obciążą odbiorców;

naruszenie przepisów prawa procesowego, tj.:

(a) naruszenie art. 316 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, polegające na braku dokonania oceny stanu faktycznego istniejącego na chwilę zamknięcia rozprawy, w tym zwłaszcza braku oceny aktualnego istnienia warunków technicznych i ekonomicznych oraz spełnienia przez podmiot żądający zawarcia umowy warunków przyłączenia, jak również polegające na niezastosowaniu do przedmiotowej sprawy przepisów Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym w momencie zamknięcia rozprawy oraz braku zbadania treści aktów prawa miejscowego, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczących nie tylko lokalizacji samego obiektu przyłączanego, ale również elementów przyłącza; '

(b) naruszenie art. 233 k.p.c, tj. naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów poprzez uznanie, że samo wydanie dokumentu pn. warunki przyłączenia stanowi dowód istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia oraz dowód spełnienia pozostałych przesłanek publicznoprawnego obowiązku przyłączenia;

(c) naruszenie art. 235 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, polegające na nieprzeprowadzeniu pełnego postępowania dowodowego, podczas gdy postępowanie przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów ma charakter pierwszoinstancyjny, z czym wiąże się konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego na wszystkie okoliczności sporne, istotne dla wydania rozstrzygnięcia;

(d) naruszenie art. 278 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, polegające na odmowie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego na okoliczność braku istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia, a także dla określenia czasu koniecznego dla realizacji inwestycji, wysokości nakładów koniecznych dla realizacji przyłączenia, spełnienia warunków przyłączenia do sieci i odbioru, zakresu koniecznych działań w celu realizacji przyłączenia z uwzględnieniem wpływu przyłączenia na Krajowy System Elektroenergetyczny;

(e) naruszenie art. 479 § 2 k.p.c. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. poprzez ich niezastosowanie, polegające na braku uchylecia zaskarżonej decyzji administracyjnej w sytuacji, gdy organ administracji wydał decyzję z rażącym naruszeniem prawa, tj. zarówno z naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego (brak przeprowadzenia postępowania dowodowego), jak i z naruszeniem przepisów prawa materialnego (brak ustalenia spełnienia przesłanek z ustawy Prawo energetyczne).

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie.

Zainteresowany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda okazała się zasadna.

Przede wszystkim uzasadniony okazał się zarzut naruszenia prawa materialnego t.j. art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego. Z przepisu tego wynika, że przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia.

Sąd Okręgowy uznał, że okoliczność istnienia warunków technicznych i ekonomicznych wynika z samego faktu wydania przez (...) zainteresowanemu warunków przyłączenia. Jest to interpretacja błędna, która w konsekwencji doprowadziła Sąd I instancji do nieprawidłowego wniosku, że na powodowej spółce spoczywał publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy, zgodnie z art. 7 ust. 1 Pe.

Sąd Apelacyjny, podziela stanowisko zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 kwietnia 2012r. (III SK 33/11), z którego wynika, że „wydanie przez przedsiębiorstwo energetyczne warunków przyłączenia do sieci oraz przedłożenie projektu umowy o przyłączenie do sieci nie oznacza, że istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci w rozumieniu art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego”.

Samo wydanie warunków technicznych przyłączenia w myśl § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. z 2007 r. Nr 93, poz. 623), stanowi jedynie potwierdzenie technicznej możliwości dokonania samego przyłączenia. Należy powtórzyć za Sądem Najwyższym, że „warunki przyłączenia nie odnoszą się w ogóle do przesłanki technicznej możliwości przyłączenia źródła energii oraz ekonomicznej zasadności koniecznych do tego inwestycji (wykraczających poza sama realizację przyłącza)” (III SK 33/11).

Sąd Apelacyjny zauważa również, że zgodnie z art. 7 ust. 8i Pe w okresie ważności warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej. Spełnienie warunków, o których mowa w art. 7 ust. 1 Pe zobowiązuje z mocy prawa przedsiębiorstwo energetyczne w okresie ważności wydanych warunków przyłączenia, do zawarcia umowy o przyłączenie z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie.

W stanie faktycznym niniejszej sprawy, na uwagę zasługuje również okoliczność, że powód wydając przedmiotowe warunki, zastrzegł, że przyłączenie farmy wiatrowej będzie możliwe w przypadku sfinansowania przez zainteresowanego określonych inwestycji.

W konsekwencji, samo wydanie zainteresowanemu dokumentu- „warunki przyłączenia”, nie może stanowić o tym, że spełniona przesłanka z art. 7 ust. 1 Pe, czyli rzeczywistego potwierdzenia przez (...) istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia.

Prezes URE korzystając z władczego uprawnienia wynikającego z art. 8 ust. 1 Pe do ukształtowania treści stosunku prawnego mającego połączyć strony konkretnego sporu, zobligowany jest do zbadania przesłanek o których mowa w art. 7 ust. 1 Pe. Zasadny okazał się zarzut apelacji, że Prezes URE takiej analizy nie przeprowadził.

Pozwany nie zbadał przede wszystkim kwestii możliwości finansowania i rozbudowy sieci powoda na potrzeby przyłączenia zainteresowanego. Opłata, o której mowa w art. 7 ust 8 pkt 3 Pe za przyłączenie, pobierana jest za zespolenie (złączenie) instalacji nowego wytwórcy energii z siecią przedsiębiorstwa energetycznego. Tym samym obejmuje nakłady za wykonanie tego zespolenia, a nie rozbudowę sieci przedsiębiorstwa na potrzeby przyłączenia. Obowiązek rozbudowy sieci przez powódkę aktualizuje się w określonych warunkach, o których mowa w art. 7 ust. 5 Pe, w zakresie wynikającym z przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 art. i 46 Pe, oraz w zakresie wynikającym z założeń lub planów o których mowa w art. 19 i 20 Pe (tak: Sąd Najwyższy III SK 33/11, Sąd Apelacyjny w Warszawie sygn. akt VI ACa 1508/11),

W niniejszej sprawie pozwany nie przedstawił planów lub założeń do planów, o których mowa w art. 19 i 20 Pe, z których wynikałby obowiązek finansowania i rozbudowy sieci na użytek przyłączenia zainteresowanej. Takim planem nie jest zatwierdzony przez Prezesa URE plan rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego za lata 2011-2015 w rozumieniu art. 16 Pe (tak: Sąd Najwyższy w sprawie III SK 33/11). W tym wypadku powód nie ma obowiązku ponoszenia kosztów rozbudowy sieci poza wynikający z samego faktu przyłączenia, o ile faktycznie nie ma odpowiednich możliwości ekonomicznych do przeprowadzenia modernizacji swej sieci.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest sądem powszechnym pierwszej instancji i jego rola nie odnosi się tylko i wyłącznie do zbadania legalności decyzji wydanej przez Prezesa URE, ale do rozpoznania merytorycznego według stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili orzekania. To z kolei prowadzi do wniosku, że strony winny dowodzić swoich twierdzeń i przedkładać określone dowody na ich poparcie, ponieważ jest to postępowania kontradyktoryjne z uwzględnieniem rygorów odnoszących się do postępowania gospodarczego. Pozwany Prezes URE nie wykazał w niniejszym procesie, do czego był obowiązany na mocy art. 6 k.c., aby wbrew twierdzeniu powoda, istniały techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia.

W świetle powyższego, odmowa zawarcia umowy o przyłączenie przez powódkę, gdy warunki o których mowa w art. 7 ust.1 Pe łącznie nie zaistniały, nie uprawnia Prezesa URE do wydania decyzji zastępującej umowę o przyłączenie do sieci. Naruszenie prawa materialnego przez Prezesa URE jest na tyle istotne, że wymaga wyeliminowania decyzji z obrotu prawnego i czyni zbędnym rozważanie pozostałych zarzutów podniesionych w apelacji. Dlatego na mocy art. 386 § 1 k.p.c. należało zmienić wyrok Sądu Okręgowego i decyzję Prezesa URE uchylić.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.